Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 685599

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. gemeente.emmen.nl

Gemeente Emmen

Aan de raad van de gemeente Emmen

team
Financiën

ons kenmerk	zaaknummer	bijlage	behandeld door	BSN
133788-2022	133788-2022		A.M. Bosma	

datum	telefoon	fax	e-mail
26 april 2022	14 0591		gemeente@emmen.nl

onderwerp
Exceptionele prijsstijgingen

Geachte leden van de raad,

In deze raadsbrief willen wij u informeren over onze werkwijze bij exceptionele prijsstijgingen.

We hebben op een breed terrein te maken met prijsstijgingen. We hebben allereerst zoals bekend te maken met fors hogere kosten van energie. Daarnaast was er in de bouwsector in 2021 al sprake van forse prijsstijgingen als gevolg van onder andere de COVID-19 crisis, maar ook als gevolg van forse stijgingen van materiaal- en energieprijzen. Door de situatie in de Oekraïne komen daar nu nog (veel) forsere stijgingen bij. Veel materialen worden duurder omdat bij de productie veel energie wordt gebruikt of omdat de grondstoffen schaarser en duurder zijn geworden.

Ook de uitvoering van werken wordt duurder als gevolg van de hoge brandstofprijzen. Hierdoor lopen de kosten voor het gebruik van graafmachines, vrachtwagens en al het andere gebruikte materieel hard op. De eerste opdrachtnemers die een beroep willen doen op bijbetaling als gevolge van kostenverhogende omstandigheden hebben zich inmiddels gemeld.

In de basis is het zo dat 'normale' prijsstijgingen in eerste instantie voor rekening en risico zijn van onze opdrachtnemers. Op basis van jurisprudentie uit het verleden wordt als algemeen gangbaar gehanteerd dat een risico van 5% voor rekening van de opdrachtnemer mag komen. Bij exceptionele prijsstijgingen ligt dit echter anders en kunnen opdrachtnemers op basis van geldende regelgeving een beroep doen op compensatie in de aanneemsom.

Wij vinden dit goed te verdedigen en willen onze opdrachtnemers een passende prijs betalen. Het is van belang dat een nieuwe uniforme en transparante werkwijze wordt gehanteerd die onze opdrachtnemers gelijk behandelt, dat recht doet aan de situatie, fair is voor zowel opdrachtnemers als opdrachtgever en ook praktisch uitvoerbaar is. Ook zal de nieuwe werkwijze aansluiten op de vigerende regelgeving en jurisprudentie. Wij hanteren daarom richting onze opdrachtnemers daar waar het kan het 'trap op, trap af' principe met een ondernemersrisico van 5% (zowel bij nadelen als ook bij voordelen geldt deze grens van 5%).

In de huidige situatie betekent dit dat we te maken krijgen met fors hogere kosten, immers de prijsstijgingen komen ruim boven de 5% uit. Het kan daarbij gaan om tientallen procenten. Bij een verhoging van de investeringskredieten betekent dat hogere afschrijvingslasten. Dat geldt bijvoorbeeld bij bouw van scholen/gebouwen, rioleringswerken en investeringen in het kader van bereikbaarheid. Voor specifieke exploitatiebudgetten geldt dat die opgehoogd moeten worden, bijvoorbeeld onderhoudsbudgetten en kosten voor energie. Het college heeft besloten de lopende projecten door te laten gaan en gaat besluiten om kredieten te verhogen als gevolg van deze exceptionele prijsstijgingen. Voor team POR is het ingeschatte financiële effect naar verwachting € 1,5 miljoen extra (grotendeels lopende rioleringsprojecten) op basis van de kennis en prijzen van dit moment van deze werkwijze voor de lopende projecten.
De prijsstijgingen worden echter in de volle breedte van onze begroting in beeld gebracht en worden als totaal betrokken bij de Berap 2022-I en de Kadernota 2023. Uiteraard met de kennis van dat moment en dus met een best mogelijke schatting.

Prijsstijging is een landelijke ontwikkeling en daarvoor worden we gecompenseerd door het rijk. Het recent Centraal Economisch Plan 2022 (CEP 2022) gaf veel hogere indices voor 2022-2026 dan de eerdere reeksen; deze CEP 2022 indices zijn de basis voor de compensatie voor de lonen/prijzen in het gemeentefonds. Zoals gebruikelijk wordt in de meicirculaire het gemeentefonds geïndexeerd met de indices uit het CEP. Op basis van de eerste berekeningen is de te ontvangen compensatie in het gemeentefonds toereikend om de effecten van de berekende prijsstijgingen op te vangen. In de Berap 2022-I en de Kadernota 2023 zullen wij dan ook rekening houden met volledige compensatie vanuit het rijk. Daarmee presenteren we de effecten van de prijsstijgingen vooralsnog budgettair neutraal. In de raadsbrief bij de meicirculaire 2022 (medio juni 2022 gaat die naar de raad) zullen wij informeren over de definitieve compensatie vanuit het rijk.

Wij hopen erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,

de gemeentesecretaris,

M. Plantinga-Leenders

de burgemeester,

H.F. van Oosterhout